

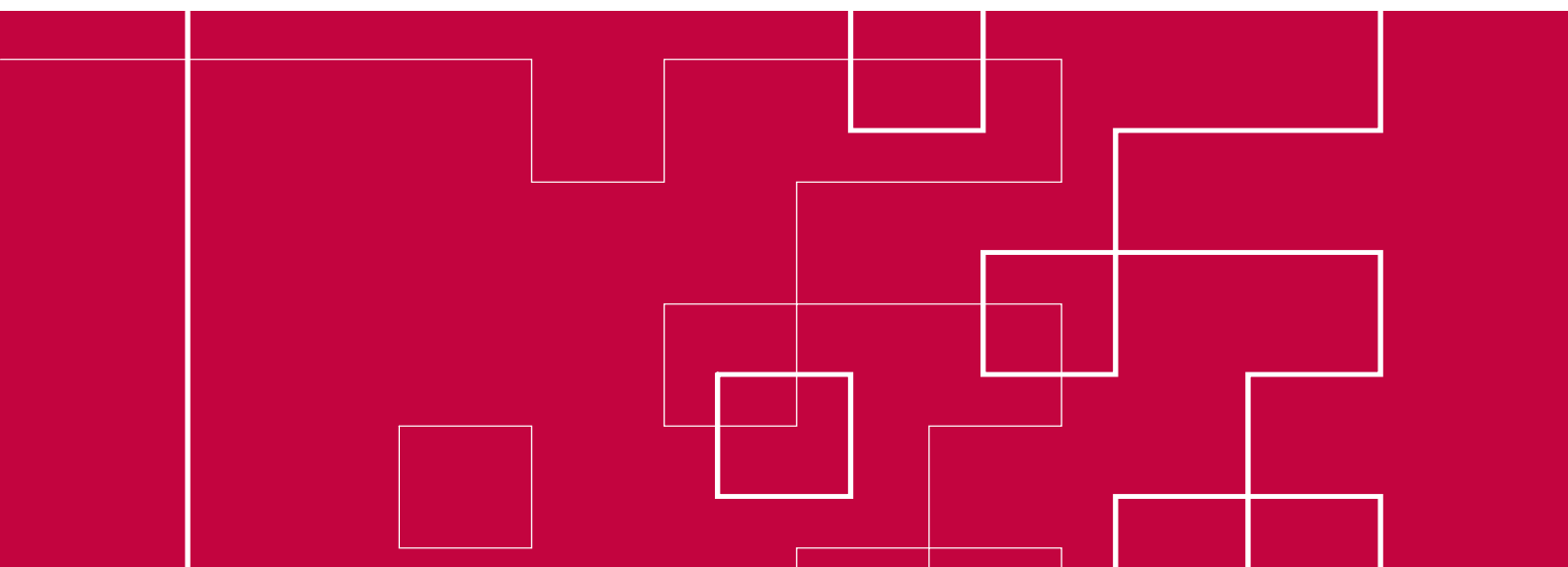
Výplata prostředků z vlastního kapitálu ve společnosti s ručením omezeným

Výplata prostředků z vlastního kapitálu, tj. výplata podílu na zisku nebo výplata podílu na jiných vlastních zdrojích, se provádí na základě řádné nebo mimořádné účetní závěrky schválené nejvyšším orgánem společnosti (v případě kapitálových společností je tímto orgánem valná hromada). O výplatě může být rozhodnuto do konce účetního období následujícího po období, za které byla účetní závěrka sestavena. Například pokud byla účetní závěrka sestavena k 31.12.2022, může být zisk nebo jiné vlastní zdroje rozdělen do 31.12.2023. Toto neplatí, provedla-li účetní jednotka změnu účetního období.

Aby společnost mohla provést výplatu prostředků z vlastního kapitálu, musí splnit několik podmínek:

1. bilanční test
2. test vlastního kapitálu
3. test insolvence

Jak se testy provádějí, se dočtete dále v tomto příspěvku. Součástí textu jsou také podrobnější informace k výplatě záloh na podíl na zisku.

Bilanční test

Bilančním testem se zjišťuje maximální možná částka, kterou si mohou společníci mezi sebou rozdělit. Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (dále jen ZOK) v § 34 odst. 2 jej definuje takto: hodnota, která bude jako podíl na zisku či jiných vlastních zdrojích rozdělena, nemůže být vyšší než úhrn výsledku hospodaření za poslední účetní období, výsledku hospodaření minulých let a ostatních fondů, které může společnost použít dle svého rozhodnutí. Tato hodnota se dále sníží o povinné přídělky do rezervního fondu a dalších fondů prováděné v souladu

se zákonnými předpisy a společenskou smlouvou. Pokud společnost ve svých aktivech vykazuje náklady na vývoj, sníží se hodnota vypočtená dle výše uvedeného o výši neodepsaných nákladů na vývoj, jak uvádí § 40 odst. 2 ZOK. Cílem bilančního testu je zabránit destabilizaci účetní jednotky v důsledku vyplacení vyšší částky, než jakou si společnost může dovolit. Test se provádí před schválením výše zamýšleného podílu na zisku. Rozhodnutí valné hromady o rozdělení vyšší částky, než kterou tento test dovoluje, nemá právní účinky.

Test vlastního kapitálu

Test vlastního kapitálu definuje § 40 odst. 1 ZOK. Provádí se následovně: výše vlastního kapitálu sníženého o hodnotu výplat z vlastního kapitálu se porovná s výší upsaného základního kapitálu zvýšeného o fondy, které není možné rozdělit. V případě, že je upsaný základní kapitál po úpravě vyšší než vlastní kapitál snížený o výplatu vlastního kapitálu, není možné vý-

platu provést. Tento test se také provádí společníky před samotným schvalovacím procesem valné hromady. V případě jeho nesplnění nemá rozhodnutí valné hromady o výplatě podílu na zisku právní účinky a společnost by měla přijmout opatření v podobě snížení výše podílu na zisku k vyplacení, nebo od výplaty úplně upustit.

Test insolvence

Test insolvence definuje ZOK v § 40 odst. 3, dle kterého není možné provést výplatu z vlastního kapitálu nebo výplatu zálohy na podíl na zisku, a to v případě, že by tím byl způsoben úpadek společnosti. Netestují se tedy podmínky pro rozhodnutí valné hromady o rozdělení podílu na zisku, ale až rozhodnutí statutárního orgánu o samotném

vyplacení. Zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení definuje úpadek jako stav, při kterém má dlužník více věřitelů, peněžité závazky po dobu delší než 30 dní po splatnosti a není schopen tyto závazky splatit. Daný podnik není schopný plnit své peněžité závazky v případě, že pozastavil platby pro uspokojení peněž-

ních závazků, neplní tyto závazky dobu delší než 3 měsíce po splatnosti a není možné uspokojit splatné peněžité pohledávky, které vůči dlužníkovi byly uloženy výkonem rozhodnutí nebo exekucí. Za úpadek se také považuje předlužení, tedy okamžik, kdy souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku. Statutární orgán má povinnost jednat s péčí řádného hospodáře, a proto by měl nejen provést test insolvence, ale

zároveň ověřit i správnost výpočtu bilančního testu a testu vlastního kapitálu, a to před rozhodnutím o vyplacení schváleného podílu či zálohy na podíl na zisku. Nedostatek finančních prostředků nebo ohrožení ekonomických aktivit účetní jednotky jsou jasnými důvody pro to, aby statutární orgán pokyn k výplatě podílů na zisku neudělal.

Shrnutí

Otázka, zda bude rozdělen hospodářský výsledek společnosti a v jaké výši, tzn. rozhodování o podílu na zisku, patří do působnosti společníků při výkonu valné hromady. Komu mohou být podíly vyplaceny, určuje společenská smlouva. Podíl na zisku či jiných vlastních zdrojích je obvykle splatný do 3 měsíců od přijetí rozhodnutí nejvyšší orgánu. Společenská smlouva či nejvyšší orgán společnosti mohou rozhodnout o jiné lhůtě.

Do kompetence statutárního orgánu spadá udělení pokynu k vyplacení podílu na zisku na základě řádného rozhodnutí valné hromady. Statutární orgán je přitom vázán zásadou péče řádného hospodáře a pokud by pokynem k vyplacení schváleného podílu na zisku či jeho zálohy přivedl společnost do úpadku či insolvence, považuje se toto jednání za porušení výše uvedené zásady a zakládá ručení statutárního orgánu za újmu vzniklou společností.

Obchodní korporace nesmí vyplatit podíl na zisku či jeho zálohu fyzické osobě nezapsané v evidenci skutečných majitelů jako skutečný majitel. Stejně nemůže být podíl na zisku či jeho záloha vyplacen právnické osobě nebo svěřenskému fondu, která nemá v evidenci skutečných majitelů takového majitele zapsaného. Splnění této podmínky je v kompetenci statutárního orgánu vyplácející společnosti.

Společník společnosti s ručením omezeným má povinnost vrátit vyplacený zisk, pokud se tak stalo v rozporu se zákonem, a to i za předpokladu, že společník o takovém rozporu nevěděl. Institut jednání v dobré víře se zde, na rozdíl od akciové společnosti, nepoužije. Dobrá víra je institutem ochrany pouze u akcionářů nebo jiných příjemců vyplácených dividend. Akcionáři vznikne povinnost vrátit vyplacené prostředky pouze tehdy, jestliže věděl, a nebo musel vědět, že jejich výplatou byly porušeny zákonné podmínky.

Záloha na podíl na zisku a její vrácení

Zálohovat lze pouze podíl na zisku a zdroje ze zisku pocházející, např. nerozdělený zisk minulých let nebo fondy, které byly ze zisku vytvořeny. Zálohu na podíl z jiných vlastních zdrojů ZOK neumožňuje. Proto je třeba pečlivě evidovat, ze kterého zdroje vlastní kapitál pochází.

Výplata záloh na podíl na zisku se provádí na základě mezitímní účetní závěrky, přičemž celková výše záloh nesmí přesáhnout výši upraveného vlastního kapitálu, konkrétně úhrn výsledku hospodaření minulých let, ostatních fondů, které jsou tvořeny ze zisku a které je možné volně rozdělit a následně snížit o příděly do rezervních a jiných fondů, jak stanovuje zákon a společenská smlouva. Musí být splněn i test insolvence popsáný v předchozím odstavci. Ve zjednodušené podobě jde o to, aby výplatou záloh nebyla ohrožena platební schopnost podniku dostát svým závazkům nebo nebyly zálohy vypláceny, pokud se společnost již nachází v situaci, kdy není schopna své závazky splácet. Další omezení výplaty záloh mohou být vymezena ve společenské smlouvě.

Ze záloh na podílu na zisku je nutné odvést srážkovou daň, obdobně jako z podílů na zisku, která podléhá zvláštní sazbě daně 15 % dle § 38d zákona č. 586/1992 Sb. o daních

z příjmů. Daň je sražena a odvedena společností, která zálohu na podíl na zisku vyplácí. Osvobození od daně je definováno v § 19 téhož zákona.

Jelikož se jedná o výplatu pouhých záloh na podíl na zisku, může nastat situace, kdy je nutné vyplacené zálohy vrátit. Například když vyplacené zálohy jsou vyšší než podíl na zisku podle rozhodnutí nejvyššího orgánu společnosti. V takovém případě je třeba vrátit zálohu nebo její část společnosti do 3 měsíců od dne, kdy byla řádná nebo mimořádná účetní závěrka schválena, případně ode dne, kdy měla být schválena. Totéž platí o vypořádání rozdílu mezi vyplacenou zálohou a skutečně rozděleným ziskem.

Protože se záloha na podíl na zisku vrací také v případě, že dojde k převodu obchodního podílu společnosti na právního nástupce a současně nebyly splněny podmínky pro vyplacení zálohy, je vhodné při nabytí podílu na společnosti prověřit, zda na tento podíl nebyly vyplaceny zálohy.

Současně s vrácením části nebo celé zálohy podílu na zisku vzniká nárok na vrácení srážkové daně.

Informace uvedené v tomto Bulletinu jsou určeny výhradně k základní informaci a nelze je proto považovat za konkrétní doporučené postupy.

Další informace Vám rádi poskytneme na telefonním čísle +420 603 442 554, e-mail: info@pechmannova.com

